

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **Ontwerp van besluit houdende de wijziging van diverse bepalingen van het besluit van 2 februari 2018 van de Vlaamse Regering houdende de organisatie van het toelatingsexamen arts en het toelatingsexamen tandarts**

1. INLEIDING

Op 2 februari 2018 hechtte de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan het besluit van de Vlaamse Regering houdende de organisatie van het toelatingsexamen arts en het toelatingsexamen tandarts, in uitvoering van het gewijzigde artikel II.187 van de Codex Hoger Onderwijs dat de bijzondere toelatingsvoorwaarden voor het studiegebied Geneeskunde en Tandheelkunde regelt. Dit besluit regelt alle noodzakelijke reglementaire elementen die de organisatie van de aangepaste vergelijkende toelatingsexamens vanaf 2018 mogelijk maken. Voorliggend ontwerp van besluit wijzigt de organisatie in beperkte mate voor kandidaten die aan beide toelatingsexamens wensen deel te nemen.

2. INHOUDELIJK

Algemene duiding

In uitvoering van artikel II.178, §6, 3° a) van de Codex Hoger Onderwijs organiseert de Vlaamse regering het toelatingsexamen arts en het toelatingsexamen tandarts volgens de nadere regels die ze bepaalt en legt die vast in een besluit.

De regeling opgenomen in voorliggend ontwerp van besluit is conform met het bepaalde in artikel II.178 §8 en §12 van de Codex Hoger Onderwijs en brengt wijzigingen aan het vermelde uitvoeringsbesluit van 2 februari 2018.

De wijziging is ingegeven vanuit de ervaringen in 2018 met de eerste aparte georganiseerde vergelijkende toelatingsexamens arts en tandarts. Deze tonen aan dat (1) meer kandidaten dan initieel verwacht werd inschrijven voor beide toelatingsexamens en dat (2) op de lijsten van de gunstig gerangschikte kandidaten een relatief groot aantal van deze dubbel ingeschreven kandidaten zijn opgenomen.

Concreet betreft het voor 2018 dat 646 kandidaten dubbel ingeschreven waren en daarvan 147 kandidaten dubbel gunstig werden gerangschikt.

Het aantal dubbele deelnames en hun inschrijvingsgedrag nadien voor de opleiding blijken moeilijk voorafgaandelijk inschatbare factoren te zijn bij de start van de vernieuwde vergelijkende toelatingsexamens. De impact echter op het aantal effectieve inschrijvingen voor een bepaalde opleiding kan groot zijn in het kader van vergelijkende examens.

In artikel II.187§4 van de Codex Hoger Onderwijs verleent de decreetgever aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid de startquota aan te passen. Het is echter in het licht van de rechtszekerheid niet

aangewezen om deze specifieke en moeilijk in te schatten factoren telkens op te vangen met aangepaste quota het jaar nadien.

De Vlaamse Regering wil binnen het bestaande decretaal kader dat in een jaarlijkse examenkans voorziet voor beide toelatingsexamens een specifieke en duidelijke regeling waarbij de kandidaat die voor beide examens deelneemt, verplicht een bindende opleidingskeuze dient te maken reeds bij de inschrijving voor de toelatingsexamens.

Deze opleidingskeuze is enkel bindend ingeval blijkt dat de kandidaat op basis van de behaalde resultaten en de vastgelegde cesuren en de quota in aanmerking kan komen voor een gunstige rangschikking voor de twee opleidingen. In voorkomend geval wordt de kandidaat enkel effectief gunstig gerangschikt met vermelding op de lijst van de gunstig gerangschikten voor de opleiding die hij bij zijn inschrijving heeft aangeduid als de opleiding van zijn voorkeur. De betrokken kandidaat verwerft enkel een zogenaamd 'ticket' (bewijs van toelating zoals bepaald in §13 van artikel II.178 van voormelde Codex) voor de opleiding van zijn voorkeur.

Deze regeling is ook conform met artikel II.178 §12 van het decreet op basis waarvan een bewijs van toelating onbeperkt geldig blijft.

Deze kandidaten worden dus niet gunstig gerangschikt voor de opleiding die hun voorkeur niet geniet, waardoor in het licht van de vastgestelde quota een andere geslaagde kandidaat met een lagere rangschikking de plaats kan innemen op de lijst en aldus wel een toelatingbewijs of ticket krijgt binnen de voorziene quota. Op die wijze wordt vermeden dat de facto niet alle door de decreetgever jaarlijks toegelaten plaatsen voor een bepaalde opleiding worden ingevuld. Dit probleem met belangrijke maatschappelijke gevolgen zou zich in het bijzonder kunnen stellen voor de opleiding tandheelkunde aangezien uit het verleden blijkt dat de keuzeverhouding van studenten voor de artsen- of de tandartsenopleiding respectievelijk op 85/15 ligt.

Concrete cijfers voor 2018 hebben aangetoond dat 80% van de 147 dubbel gunstig gerangschikten (d.i. 117 kandidaten) voor de Bachelor of Science in de geneeskunde hebben ingeschreven en 20% van deze kandidaten d.i. 29 kandidaten ingeschreven werden in de bachelor of Science in de tandheelkunde en een kandidaat in de bachelor of Science in de chemie.

Slechts uitermate uitzonderlijk hebben kandidaten die in het verleden voor het gemeenschappelijk examen slaagden en dus over een dubbel ticket beschikken effectief een dubbele inschrijving genomen of tijdens hun opleiding hun keuze herzien en hun reeds verworven ticket ook later ingezet voor de andere opleiding (met uitzondering weliswaar van het MKA-traject waarvoor een vrijstelling is voorzien van het respectievelijke toelatingsexamen voor de complementaire opleiding in artikel II.178 §11). In concreto betreft het 1 student die in de voorbije 5 jaar in beide opleidingen tegelijk studeerde. Hierbij moet aangestipt worden dat kandidaten vanzelfsprekend in een later jaar opnieuw aan het examen voor de andere opleiding kunnen deelnemen.

Deze wijziging heeft in principe enkel een impact op het 'moment' waarop de keuze moet gemaakt worden: waar de kandidaat in de huidige regeling de keuze maakt bij de inschrijving aan de universiteit moet hij nu deze keuze reeds maken bij de inschrijving voor de toelatingsexamens.

In fine wordt de vrije keuze van de kandidaat dus slechts beperkt in die zin dat hiervoor de deelname aan het toelatingsexamen reeds een opleidingskeuze moet bepalen. Gezien beide toelatingsexamens ook in dezelfde lijn liggen en meerdere voorbeelden van examens reeds vooraf consulteerbaar zijn op de website zal de ervaring van het afleggen van het examen an sich ook in principe geen invloed hebben op de keuze nadien voor een bepaalde opleiding.

Deze geringe inperking van de individuele keuzevrijheid is redelijk verantwoord op basis van volgende argumenten:

- Betere afstemming op de federaal bepaalde contingenten, wat noodzakelijk is om een kwaliteitsvolle gezondheidszorg te blijven garanderen en om tekorten in een bepaald beroep te voorkomen;
- het vermijden van een maatschappelijk en ethisch probleem waarbij een in principe beschikbare opleidingsplaats door een andere geslaagde deelnemer niet kan worden ingevuld.

De toelatingsexamens moeten zich toespitsen op kandidaten die effectief de bedoeling hebben om de opleiding te starten als ze nuttig worden gerangschikt.

- Een belangrijk oogpunt van het hervormde toelatingsexamen betreft het nastreven van een voldoende differentiërende vermogen zodat er een divers publiek van bekwame kandidaten wordt geselecteerd. Door de dubbele deelnames bestaat de kans dat vooral de lager op de ranglijst geplaatste kandidaten afvallen. Deze regeling blijft binnen de decretale garantie dat alle kandidaten ieder academiejaar hun examenkans voor beide toelatingsexamens blijven behouden, zoals bepaald in artikel II.187§ 8 van het decreet en artikel 26 van het BVR. Zij dienen enkel in voorkomend geval hun voorkeursopleiding bij de inschrijving te melden.

Deze gemelde opleidingskeuze heeft uiteraard geen enkele implicatie ingeval ze slechts voor een van beide opleidingen in aanmerking komen voor een dubbele gunstige rangschikking. Dan geldt automatisch de opleiding waarvoor de kandidaat gunstig is gerangschikt.

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 regelt de werkwijze van de examencommissie in het geval van een dubbele deelname. Vooreerst wordt nagegaan wie in aanmerking komt voor gunstige rangschikking (ook de dubbel geslaagden). Vervolgens wordt nagegaan in het licht van de cesuur en de vooropgestelde quota welke kandidaten in aanmerking komen voor een dubbele 'gunstige' rangschikking. In voorkomend geval wordt de kandidaat enkel gunstig gerangschikt voor zijn voorkeursopleiding en op deze lijst opgenomen. Dit laat dan toe om de vrijgekomen plaats op de andere lijst aan te vullen met een andere geslaagde kandidaat. De definitieve lijsten op basis waarvan het bewijs van toelating geldt, worden zoals decretaal bepaald, uiterlijk op 1 augustus meegedeeld.

Artikel 2 betreft de verplichte vermelding bij de inschrijving voor in geval van een deelname aan beide toelatingsexamens met het bindend gevolg van de keuze in het geval de kandidaat zou op basis van zijn behaalde cijfers, de bepaalde cesuur en de vastgelegde quota in aanmerking komen voor een dubbele gunstige rangschikking. In voorkomend geval wordt de kandidaat enkel op de lijst van de opleiding van zijn voorkeur opgenomen. Het werkings- en het examenreglement zal de modaliteiten voor het melden van de voorkeur vastleggen.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 10 december 2018. Met toepassing van artikel 6§5 van het BVR van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en –opmaak is voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor begroting niet vereist.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

De wijziging aan het besluit m.b.t. Het toelatingsexamen arts en het toelatingsexamen tandarts heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

De wijziging aan het toelatingsexamen arts en het toelatingsexamen tandarts heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget van de Vlaamse overheid, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerp van besluit werd grotendeels aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/430 van 5 oktober 2018.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit houdende de organisatie van het toelatingsexamen arts en het toelatingsexamen tandarts;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;
3. de minister van onderwijs te machtigen om de communicatie-initiatieven en de technische aanpassing van het inschrijvingsstelsel hierrond op te starten met het oog op een maximale informering van de betrokken deelnemers.

Viceminister-president van de Vlaamse regering
Vlaams minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

Bijlage:

- het ontwerp van besluit
- het advies van de Inspectie van Financiën dd 10 december 2018

